SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY

Evidenčné číslo: FEI-5384-72886

IMPLEMENTÁCIA KONTROLY IPC DO SYSTÉMU MEDUSA DIPLOMOVÁ PRÁCA

2018 Viliam Mihálik

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY

Evidenčné číslo: FEI-5384-72886

IMPLEMENTÁCIA KONTROLY IPC DO SYSTÉMU MEDUSA

DIPLOMOVÁ PRÁCA

Študijný program: Aplikovaná informatika

Číslo študijného odboru: 2511

Názov študijného odboru: 9.2.9 Aplikovaná informatika

Školiace pracovisko: Ústav informatiky a matematiky

Vedúci záverečnej práce: Mgr. Ing. Matúš Jókay, PhD.

Bratislava 2018 Viliam Mihálik

SÚHRN

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY

Študijný program: Aplikovaná informatika

Autor: Viliam Mihálik

Diplomová práca: Implementácia kon-

troly IPC do systému

Medusa

Vedúci záverečnej práce: Mgr. Ing. Matúš Jókay, PhD.

Miesto a rok predloženia práce: Bratislava 2018

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetuer adipiscing elit. Aenean et est a dui semper facilisis. Pellentesque placerat elit a nunc. Nullam tortor odio, rutrum quis, egestas ut, posuere sed, felis. Vestibulum placerat feugiat nisl. Suspendisse lacinia, odio non feugiat vestibulum, sem erat blandit metus, ac nonummy magna odio pharetra felis. Vivamus vehicula velit non metus faucibus auctor. Nam sed augue. Donec orci. Cras eget diam et dolor dapibus sollicitudin. In lacinia, tellus vitae laoreet ultrices, lectus ligula dictum dui, eget condimentum velit dui vitae ante. Nulla nonummy augue nec pede. Pellentesque ut nulla. Donec at libero. Pellentesque at nisl ac nisi fermentum viverra. Praesent odio. Phasellus tincidunt diam ut ipsum. Donec eget est. A skúška mäkčeňov a dĺžnov.

Kľúčové slová: Medusa, IPC, Linux, LSM

ABSTRACT

SLOVAK UNIVERSITY OF TECHNOLOGY IN BRATISLAVA FACULTY OF ELECTRICAL ENGINEERING AND INFORMATION TECHNOLOGY

Study Programme: Applied Informatics

Author: Viliam Mihálik

Master's thesis: Implement IPC control

on Medusa system

Supervisor: Mgr. Ing. Matúš Jókay, PhD.

Place and year of submission: Bratislava 2018

On the other hand, we denounce with righteous indignation and dislike men who are so beguiled and demoralized by the charms of pleasure of the moment, so blinded by desire, that they cannot foresee the pain and trouble that are bound to ensue; and equal blame belongs to those who fail in their duty through weakness of will, which is the same as saying through shrinking from toil and pain. These cases are perfectly simple and easy to distinguish. In a free hour, when our power of choice is untrammelled and when nothing prevents our being able to do what we like best, every pleasure is to be welcomed and every pain avoided. But in certain circumstances and owing to the claims of duty or the obligations of business it will frequently occur that pleasures have to be repudiated and annoyances accepted. The wise man therefore always holds in these matters to this principle of selection: he rejects pleasures to secure other greater pleasures, or else he endures pains to avoid worse pains.

Keywords: Medusa, IPC, Linux, LSM

Poďakovanie

I would like to express a gratitude to my thesis supervisor.

Obsah

Ú	vod			1				
1	IPC			2				
	1.1	Signály		2				
	1.2	Rúry		3				
		1.2.1 Anonymné rúry		3				
		1.2.2 Pomenované rúry		4				
	1.3	Fronty správ		5				
		1.3.1 msgbuf		5				
		1.3.2 msg_msg a msg_msgseg		5				
		1.3.3 msg_queue		6				
		1.3.4 kern_ipc_perm		7				
		1.3.5 Požívanie fronty správ		8				
	1.4	Semafory		8				
	1.5	Zdieľaná pamäť		8				
	1.6	Sokety		8				
2	Med	${ m dusa}$		9				
3	Úká	ážka glossaries		10				
4	Rec	citácia		11				
5	Mo	žnosti anonymizácie		12				
	5.1	Súkromné prehliadanie		12				
	5.2	Anonymná sieť		12				
	5.3	Funkcionalita		12				
		5.3.1 Funkcionalita2		12				
	5.4	Vzhľad		12				
Zá	Záver							
Z	znar	m použitej literatúry		17				
$\mathbf{P}_{1}$	Prílohy							
A	Štri	uktúra elektronického nosiča		II				

В	Algoritmus	III
$\mathbf{C}$	Výpis sublime	IV

Zoznam obrázkov a tabuliek

Obrázok 1	Tok dát medzi procesmi	4
Obrázok 2	Predpokladaný vzhľad rozšírenia	14
Tabuľka 1	Moduly a ich funkcie pri anonymizácii	13

Zoznam skratiek

CDMA Code Division Multiple Access

FIFO First in, First out

GSM Global System for Mobile communication

HW Halo Wars

IPC Inter-Process Communication

POSIX Portable Operating System Interface

SW Star Wars

Zoznam algoritmov

1	Ukážka príkazov pre algorithmic	15
B.1	Vypočítaj $y = x^n$	III

Zoznam výpisov

1	Použite anonymných rúr
2	Príklad vlastnej štruktúry správy
3	Štruktúra msg_msg
4	Štruktúra msg_msgseg
5	Štruktúra msq_queue
6	Štruktúra kern_ipc_perm
7	Ukážka algoritmu
C.1	Ukážka sublime-project

$\mathbf{\acute{U}vod}$

Tu bude krasny uvod s diakritikou atd. A mozno aj viac riadkovy uvod.

1 IPC

Inter-Process Communication (IPC) predstavuje súbor mechanizmov určených na komunikáciu a správu dát medzi viacerými procesmi. Operačný systém Linux obsahuje niekoľko takýchto mechanizmov, medzi najhlavnejšie patria:

- Signály
- Rúry
- Fronty správ
- Semafory
- Zdieľaná pamäť
- Sokety

V nasledujúcich odsekoch si bližšie popíšeme tieto mechanizmy.

1.1 Signály

Ide o jeden z najstarších IPC mechanizmov používaný v Unix systémoch. Signál je asynchrónne upozornenie zaslané procesu alebo konkrétnemu vláknu v rámci toho istého procesu, za účelom upozornenia na udalosť, ktorá sa vyskytla. V momente keď sa signál odošle, operačný systém preruší vykonávanie procesu, ktorý má byť signalizovaný a v tomto procese sa vykoná obslúženie signálu.

Je potrebné si uvedomiť že **signály nie sú** to isté ako **prerušenia**. Rozdiel medzi signálom a prerušením je, že prerušenie je vyvolané procesorom a signál je vyvolaný z jadra systému. Signál je možné vyvolať systémovým volaním **kill**. Toto systémové volanie má dva parametre:

- pid identifikátor procesu, ktorý má byť signalizovaný
- sig typ signálu

Podporované typy je možné zistiť pomocou príkazu kill -l alebo v súbore /include/linu-x/signal.h.

V prípade že je definovaná obslužná funkcia, táto funkcia sa vykoná, v opačnom prípade je použitá štandardná obsluha signálu. Obslužnú funkciu je možné definovať pomocou funkcie **signal**, avšak správanie tejto funkcie môže byť rozdielne vzhľadom na

platformu. Preto sa odporúča používať funkciu **sigaction**, ktorá bola definovaná v štandarde **POSIX.1**. Toto systémové volanie má parametere:

- signum typ signálu, ktorý chceme obslúžiť
- act definuje akciu, ktorá sa má vykonať pri obsluhe signálu
- oldact definuje starú obsluhu signálu

Signály je možné použiť pre komunikáciu ako aj synchronizáciu avšak ide o veľmi slabý nástroj pre tieto potreby.¹

1.2 Rúry

Rúry predstavujú jednosmerný tok dát medzi procesmi: všetky dáta zapísané procesom do rúry sú jadrom presmerované do iného procesu, ktorý z nej môže čítať. Poznáme 2 druhy rúr:

- Anonymné rúry žiadny objekt v súborovom strome
- Pomenované rúry objekt v súborovom strome

1.2.1 Anonymné rúry

Anonymné rúry je možné vytvoriť pomocou systémového volania **pipe**, alebo taktiež pomocou znaku | vo väčšine Unix príkazových riadkoch. Systémové volanie **pipe** obsahuje jeden parameter, ktorým je pole pipefd o veľkosti 2. Toto pole obsahuje po návrate z funkcie súborové deskriptory. Tieto dva súborové deskriptory predstavujú konce rúry, pipefd[0] je čítací koniec rúry a pipefd[1] je zapisovací koniec rúry. Tieto súborové deskriptory je následne možné použiť na zapisovanie a čítanie pomocou systémových volaní $write^2$ a $read^3$. Tieto operácie sú blokujúce v dvoch prípadoch:

- write rúra je plná
- read rúra je prázdna

Niektoré *Unix* systémy ako napríklad *System V Release 4*, implementuje **full-duplex** rúry, teda rúry, pri ktorých oba konce rúry(súborové deskriptory) je možné použiť ako na zapisovanie tak aj na čítanie. Avšak štandard **POSIX** definuje iba **half-duplex** rúry, pričom každý proces musí zatvoriť jeden deskriptor pred použitím druhého.

http://man7.org/conf/lca2013/IPC_Overview-LCA-2013-printable.pdf

²http://man7.org/linux/man-pages/man2/write.2.html

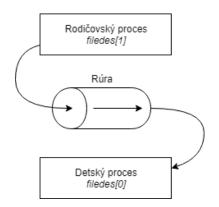
³http://man7.org/linux/man-pages/man2/read.2.html

Takto vytvorená rúra umožňuje komunikáciu medzi rodičovským procesom a jeho potomkami. Avšak je potrebné zabezpečiť aby procesy, ktoré medzi sebou chcú komunikovať zdieľali rovnaké súborové deskriptory. Toto je možné jednoducho dosiahnuť tak, že sa rúra vytvorí pred vytvorením detského procesu(fork). Zjednodušený pseudokód môžeme vidieť tu 1 spolu s ilustračný obrázkom 1.

```
int filedes[2];
pipe(filedes);

child_pid = fork();
if (child_pid == 0) {
        close(filedes[1]);
} else {
        close(filedes[1]);
}
```

Listing 1: Použite anonymných rúr

Obr. 1: Tok dát medzi procesmi.

Nevýhodou tohto systémového volania je absencia v súborovom strome a teda nie je možné využiť tento IPC mechanizmus na komunikáciu medzi ľubovoľnými dvoma alebo viacerými procesmi.

1.2.2 Pomenované rúry

Pomenované rúry taktiež nazývané aj **FIFO** na rozdiel od anonymných rúr máju meno v súborovom systéme. Jednou z možností ako vytvoriť tento typ rúry je pomocou funkcie **mkfifo**, ktorá je definovaná v štandarde POSIX. Táto funkcia v svojej implementácií volá systémové volanie *mknod* s príznakom, ktorý definuje že ide o pomenovanú rúru. Funkcia **mkfifo** má 2 parametre:

- pathname názov rúry
- mode práva súboru

Návratová hodnota funkcie je 0 v prípade úspechu a v prípade chyby je návratová hodnota -1. Takto vytvorenú rúru je možné rovnako ako anonymné rúry obsluhovať pomocou systémových volaní *read* a *write*.

1.3 Fronty správ

Fronty správ si najlepšie môžme predstaviť ako zreťazený zoznam v adresnom priestore jadra. Správy môžu byť odosielané do fronty v poradí a následne načítané z fronty pomocou niekoľko rôznych spôsobov. Každá fronta správ je jednoznačne identifikovaná pomocou IPC identifikátora. Pre lepšie pochopenie tohto konceptu si popíšeme 3 hlavné štruktúry, ktoré zabezpečujú fungovanie fronty správ v jadre Linuxu.

1.3.1 msgbuf

Táto štruktúra (definovaná v linux/msg.h) predstavuje predlohu ako by mala vyzerať správa, ktorú budeme posielať. Táto predloha obsahuje dve položky:

- long **mtype** umožňuje určiť o aký typ správy ide, napríklad *chybová správa*, *nor-málna správa* a podobne, možností je nekonečno
- char mtext[1] samotné dáta správy, túto položku je možné ľubovoľne rozšíriť, ako napríklad v ukážke kódu 2, avšak s limitom, ktorý je maximálna dĺžka správy MSGMAX=8192⁴

```
struct message {
   long type;
   struct my_special_struct data;
} msg;
```

Listing 2: Príklad vlastnej štruktúry správy

1.3.2 msg_msg a msg_msgseg

Každá správa je rozdelená na stránky, ktoré sú dynamicky alokované v pamäti. Veľkosť tejto stránky je závislí od architektúry a zisťuje sa nasledovne $sysconf(\_SC\_PAGESIZE)$. Štruktúra msg_msg , ktorú môžeme vidieť tu 3, predstavuje hlavičku každej správy pričom sa inštancie tejto štruktúry nachádzajú v zreťazenom zozname, ktorý je definovaný položkou m list. V prípade že dĺžka správy je menšia ako

```
PAGE_SIZE - sizeof(struct msg_msg)
```

⁴Táto veľkosť je definovaná v linux/msg.h a môže sa líšiť od verzie jadra. Túto hodnotu je taktiež možné zistiť pomocou príkazu *ipcs -l*.

celý obsah správy sa nachádza v pamäťovej oblasti za štruktúrou msg_msg . V opačnom prípade sa prvá časť správy nachádza na rovnakom mieste a ostatné stránky sa nachádzajú v pamäťovej oblasti, na ktorú ukazuje ukazovateľ next. Tento ukazovateľ odkazuje na štruktúru msg_msgseg pozri 5, ktorá obsahuje ukazovateľ next na ďalšiu stránku, pričom v pamäťovej oblasti za touto štruktúrou sa nachádzajú dáta aktuálnej stránky.

```
struct msg_msg {
        struct list_head m_list;
        long m_type;
        size_t m_ts;
        struct msg_msgseg *next;
        void *security;
        /* obsah prvej stránky */
};

        Listing 3: Štruktúra msg_msg
struct msg_msgseg {
        struct msg_msgseg *next;
        /* obsah stránky */
};
```

Listing 4: Štruktúra msg msgseg

1.3.3 msg_queue

Poslednou štruktúrou, ktorá sa nachádza najvyššie v hierarchií týchto štruktúr je msq_queue⁵ a jej deklaráciu môžete vidieť na ukážke kódu 5. Najdôležitejšou položkou tejto štruktúry je položkaq_messages, ktorá predstavuje prvý element zreťazeného zoznamu všetkých správ vo fronte. Ďalšie zreťazené zoznamy, ktoré sa tu nachádzajú sú q_receivers a q_senders, ktoré obsahujú zreťazené zoznamy procesov, ktoré posielajú správy a procesov, ktoré prijímajú správy. Zaujímavou položkou z pohľadu bezpečnosti je položka q_perm, ktorá obsahuje inštanciu štruktúry kern_ipc_perm. Túto štruktúru si popíšeme v kapitole 1.3.4.

```
struct msg_queue {
         struct kern_ipc_perm q_perm;
         /* meta dáta */
         struct list_head q_messages;
         struct list_head q_receivers;
         struct list_head q_senders;
} __randomize_layout;
```

Listing 5: Štruktúra msq_queue

⁵V staršej dokumentácii sa taktiež môžeme stretnúť so štruktúrou msqid_ds, avšak ide o zastaralú štruktúru a momentálne sa v jadre nachádza len z dôvodu spätnej kompatibility

1.3.4 kern_ipc_perm

Štruktúra kern_ipc_perm sa nenachádza len pri fronte správ ale taktiež aj pri semaforoch a zdieľanej pamäti. Táto štruktúra predstavuje sadu meta dát o konkrétnom IPC objekte a jej položky spolu s typmi môžeme vidieť na ukážke kódu 6. Vyznám týchto položiek je nasledovný:

- lock uzamikací mechanizmus pre ochranu IPC objektu
- deleted príznak, či bol zdroj uvoľnený
- id
- key jednoznačný identifikátor, v rámci konkrétneho typu objektu, to znamená, že jedna inštancia semafora, zdieľanej pamäte alebo fronty správ môže mať rovnaký identifikátor
- uid ID používateľa, ktorý vlastní IPC objekt
- gid ID skupiny, ktorá vlastní IPC objekt
- cuid ID používateľa, ktorý vytvoril IPC objekt
- cgid ID skupiny, ktorá vytvorila IPC objekt
- mode bitová maska oprávnení
- seq sekvenčné číslo, používané sa na vytvorenie nového identifikátora pre IPC objekt
- security ukazovateľ na štruktúru, ktorú vytvára zvolené bezpečnostné riešenie v jadre Linuxu
- khtnode
- rcu RCU synchronizačný mechanizmus
- refcount počítadlo použití IPC objektu

```
struct kern_ipc_perm {
    spinlock_t lock;
    bool deleted;
    int id;
    key_t key;
    kuid_t uid;
```

```
kgid_t gid;
kuid_t cuid;
kgid_t cgid;
umode_t mode;
unsigned long seq;
void *security;
struct rhash_head khtnode;
struct rcu_head rcu;
refcount_t refcount;
}
___cacheline_aligned_in_smp __randomize_layout;
```

Listing 6: Štruktúra kern_ipc_perm

1.3.5 Požívanie fronty správ

Na vytvorenie fronty správ sa používa systémové volanie msgget. Toto systémové volanie má dva parametre, ktorými sú key(identifikátor objektu) a msgflg príznaky IPC objektu. Nová fronta je vytvorená v prípadoch, že:

- key sa rovná IPC_PRIVATE
- key nemá ešte priradený žiadny IPC objekt a IPC_CREATE príznak je definovaný v parametre msglfg

Ak je definovaný príznak IPC_EXCL spolu s IPC_CREATE a identifikátor už existuje, volanie funkcie zlyhá s chybovou správou EEXIST, ktorá definuje, že IPC objekt už existuje. Naopak v prípade, že IPC_EXCL nie je definované tak návratová hodnota je identifikátor už existujúceho IPC objektu.

Na posielanie a prijímanie správ z fronty sa používajú systémové volania msgsnd a msgrcv. Funkcia msgsnd má nasledovné parametre:

- msgid identifikátor fronty získaný z funkcie msgget
- msgp ukazovateľ na štruktúru, ktorú si používateľ definuje sám a mal by vychádzať zo šablóny ktorú sme si popísali v kapitole ??
- msgsz veľkosť dátovej štruktúry, ktorú chceme prenášať
- msgflg príznaky, ktoré definujú čo sa má diať v prípade, že je fronta plná

Funkcia msgrcv, odstráni správu z frontu a premiestni do pamäte, na ktorý ukazuje parameter funkcie msgp. Ďalšie parametre sú:

• msgsz maximálnu veľkosť dát v bytoch pre položku mtext, štruktúry, na ktorú ukazuje ukazovateľ msgp

- msgflg príznaky, ktoré definujú čo sa má diať v prípade, že je fronta prázdna
- msgtyp číslo, ktoré definuje ktorý typ správy bude ako prvý vybraný z fronty(nemôže byt definovaný príznak MSG_COPY), v prípade že je definovaný príznak MSG_EXCEPT, tak sa z fronty vyberá prvá správa z typom odlišným od msgtyp
- 1.4 Semafory
- 1.5 Zdieľaná pamäť
- 1.6 Sokety

2 Medusa

Medusa je bezpečnostný systém pre jadro Linux-u.

3 Úkážka glossaries

Verzia FEIstyle 1.5 používa glossary balík. Code Division Multiple Access (CDMA) je dlhá skratka naopak GSM je skratka v krátkej forme.

⁶https://www.ctan.org/pkg/glossaries?lang=en

4 Recitácia

Citujem všetky zdroje v **bibliography.bib**, [1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16].

Good luck.

5 Možnosti anonymizácie

Anonymizácia znamená zmena alebo úprava údajov tak, aby sa podľa nich nedala jednoznačne určiť osoba, ktorej tieto údaje patria [2]. Existuje niekoľko spôsobov, ktorými môžeme dosiahnuť rôznu úroveň anonymizácie na internete: od mazania cookies súborov po ukončení prehliadania webových stránok až po používanie operačných systémov, ktoré sú na anonymite založené; od bezplatných možností až po komerčné verzie.

Nasleduje priblíženie niektorých možnosti anonymizácie.

5.1 Súkromné prehliadanie

Najpoužívanejšie internetové prehliadače súčasnosti majú v sebe zabudovanú funkcionalitu, ktorá dokáže čiastočne anonymizovať prístup na internet. Táto funkcionalita blokuje ukladanie navštívených stránok do histórie a nezaznamenáva súbory, ktoré sa stiahnu z internetu. SW a Halo Wars sú skratky.

5.2 Anonymná sieť

Anonymná sieť je sieť serverov, medzi ktorými dáta prechádzajú šifrované. V anonymných sieťach dáta prechádzajú z počítača používateľa, odkiaľ bola požiadavka poslaná, cez viaceré proxy smerovače, z ktorých každý správu doplní o smerovanie a zašifruje vlastným kľúčom. Cesta od ...

5.3 Funkcionalita

Rozšírenie tiež okrem splnenia špecifikácie malo pre prehľadnosť a overenie funkčnosti zobrazovať údaje, ktoré boli na server odoslané. Zoznam údajov odoslaných na server, sa mal ukladať do krátkodobej histórie, aby nemal používateľ k dispozícií len najnovšie údaje, ale aj údaje odoslané v nejakom časovom období. Nejaky listing z priloh C.1.

5.3.1 Funkcionalita2

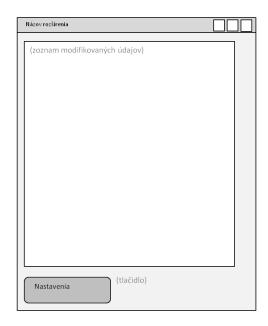
Samozrejmosťou bolo nastavenie zapnutia rozšírenia pri štarte, prípadne interval zmeny odosielaných údajov.

5.4 Vzhľad

Dôležitou požiadavkou kladenou na rozšírenie bolo príjemné používateľské rozhranie. Z tohto dôvodu malo rozšírenie obsahovať zoznam modifikovaných vlastností a tlačidlo pre prístup k nastaveniam rozšírenia v jednoduchej a praktickej forme. Predpokladaný vzhľad je zobrazený na obrázku č. 2. Dôležitou požiadavkou kladenou na rozšírenie bolo príjemné používateľské rozhranie.[1] Z tohto dôvodu malo rozšírenie obsahovať zoznam

Tabuľka 1: Moduly a ich funkcie pri anonymizácii

	Funkcia													
	Modifikácia													
Modul	zobrazenie hlavičky	blokovanie skriptov	zmena IP	zmena lokalizácie	zmazanie/blokovanie cookies	blokovanie trackerov	popis	používateľský agent	kódové označenie prehliadača	názov prehliadača	verzia prehliadača	platforma	výrobca prehliadača	označenie výrobcu prehliadača
User agent switcher							X	X	X	X	X	X	X	X
Ghostery					X	X								
Better privacy					X									
Anonymox			X	X	X		X	X						
Modify headers					Χ			X						
Request policy						X								
Live HTTP headers	X													
User agent awitcher							X	X						
for chrome														
Header hacker							X	X	X	X	X	X	X	X
Mod header							X	X	X	X	X	X	X	X
Script no		X												
No script		X												
Proxify it			X	X										
I'm not here				X										
Get anonymous personal edition		X	X	X	X	X								
Anonymous browsing toolbar			X	X										
Easy hide your IP and surf anonymously			X	X				X	X	X	X			

Obr. 2: Predpokladaný vzhľad rozšírenia.

modifikovaných vlastností a tlačidlo pre prístup k nastaveniam rozšírenia v jednoduchej a praktickej forme. Predpokladaný vzhľad je zobrazený na obrázku č. 2.

```
/* Hello World program */

#include<stdio.h>

struct cpu_info {
   long unsigned utime, ntime, stime, itime;
   long unsigned iowtime, irqtime, sirqtime;
};

main()
{
   printf("Hello World");
}
```

Listing 7: Ukážka algoritmu

Algorithm 1 Ukážka príkazov pre algorithmic

```
\mathbf{if} < \!\! \mathrm{condition} \!\! > \mathbf{then}
         <text>
    _{
m else}
         <text>
    end if
   \mathbf{if} < \!\! \mathbf{condition} \!\! > \mathbf{then}
    else if <condition> then
         <text>
    end if
    for <condition> do
         <text>
   end for
    \mathbf{for} < \!\! \mathbf{condition} \!\! > \mathbf{to} < \!\! \mathbf{condition} \!\! > \mathbf{do}
         <text>
    end for
    \mathbf{for} \ \mathbf{all} < \!\! \mathbf{condition} \!\! > \mathbf{do}
         <text>
    end for
    while <condition> do
         <text>
    end while
   repeat
         <text>
    {f until} < {f condition} >
   loop
         <text>
    end loop
Require: <text>
\mathbf{Ensure:}\ {<}\mathrm{text}{>}
   \mathbf{return} \hspace{0.1in} < \! \mathrm{text} \! > \hspace{0.1in}
    \mathbf{print} \ <\!\! \mathrm{text}\!\! > \{<\!\! \mathrm{text}\!\! > \} \ \mathbf{and} \ , \ \mathbf{or} \ , \ \mathbf{xor} \ , \ \mathbf{not} \ , \ \mathbf{true}, \ \mathbf{false}
```

Záver

Conclusion is going to be where? Here.

Zoznam použitej literatúry

- 1. BRATKOVÁ, Eva (zost.). Metody citování literatury a strukturování bibliografických záznamů podle mezinárodních norem ISO 690 a ISO 690-2: metodický materiál pro autory vysokoškolských kvalifikačních prací [online]. Verze 2.0, aktualiz. a rozšíř. Praha: Odborná komise pro otázky elektronického zpřístupňování vysokoškolských kvalifikačních prací, Asociace knihoven vysokých škol ČR, 2008 [cit. 2011-02-02]. Dostupné z: http://www.evskp.cz/SD/4c.pdf.
- 2. BORGMAN, Christine L. From Gutenberg to the global information infrastructure: access to information in the networked world. First. Cambridge (Mass): The MIT Press, 2003. ISBN 0-262-52345-0.
- 3. GREENBERG, David. Camel drivers and gatecrashers: quality control in the digital research library. In: HAWKINS, B.L a BATTIN, P (ed.). The mirage of continuity: reconfiguring academic information resources for the 21st century. Washington (D.C.): Council on Library a Information Resources; Association of American Universities, 1998, s. 105–116.
- 4. LYNCH, C. Where do we go from here?: the next decade for digital libraries. *DLib Magazine* [online]. 2005, roč. 11, č. 7/8 [cit. 2005-08-15]. ISSN 1082-9873. Dostupné z: http://www.dlib.org/dlib/july05/lynch/07lynch.html.
- 5. DĚŤA, Hugh a RYCHLÍK, Tomáš. *A big paper: Podtitul* [online]. 2. vyd. Praha: Academia, 1991 [cit. 2011-01-12]. Pokusná edice. ISBN 978-44-55-X. Dostupné z: http://pokus.cz.
- 6. DĚŤA, Hugh, RYCHLÍK, Tomáš, DALŠÍ, Pepa, SPOUSTA, Pepa, SKORO, Moc, ALE, Nestačí a HODNĚ. *Úplně úžasná knížka*. 3. vyd. Praha, 1991.
- 7. DĚŤA, Hugh, RYCHLÍK, Tomáš, DALŠÍ, Pepa, SPOUSTA, Pepa, SKORO, Moc, ALE, Nestačí a HODNĚ. Úplně úžasná knížka. 3. vyd. Praha: MIT Press, 1991.
- 8. FREELY, I.P. A small paper: Podtitulek. *The journal of small papers*. 1997, roč. 1, č. 3, s. 2–5. to appear.
- 9. JASS, Hugh. A big paper. The journal of big papers. 1991, roč. 23.
- 10. Titulek. *The journal of big papers*. 1991, roč. 12, č. 2, s. 22–44. Dostupné z DOI: 10.112.22/jkn.

- KOLLMANNOVÁ, Ludmila, BUBENÍKOVÁ, Libuše a KOPECKÁ, Alena. Angličtina pro samouky. 5. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977. Učebnice pro samouky, č. 4. ISBN 80-04-25663-5.
- 12. NOVOTNÁ, Pepina. Podkapitola. In: KOLLMANNOVÁ, Ludmila, BUBENÍKOVÁ, Libuše a KOPECKÁ, Alena. *Angličtina pro samouky*. 5. vyd. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1977, kap. 2., s. 22–29. Učebnice pro samouky, č. 4. ISBN 80-04-25663-5.
- 14. KNUTH, Donald. Journeys of TEX. TUGBoat. 2003, roč. 17, č. 3, s. 12-22. ISSN 1222-3333. Dostupné tiež z: http://tugboat.tug.org/kkk.pdf.
- 15. GENIÁLNÍ, Jiří (ed.). *Mimořádně užitečný sborník*. Praha: Academia, 2007. ISBN 978-222-626-222-2.
- 16. VLAŠTOVKA, Josef. Velmi zajímavý článek. In: GENIÁLNÍ, Jiří (ed.). *Mimořádně užitečný sborník*. Praha: Academia, 2007, s. 22–45. ISBN 978-222-626-222-2.

Prílohy

A	Štruktúra elektronického nosiča	I
В	Algoritmus	II
С	Výpis sublime	ΙV

A Štruktúra elektronického nosiča

```
/CHANGELOG.md
   · file describing changes made to FEIstyle
/example.tex
  \cdot main example .tex file for diploma thesis
/example_paper.tex
  \cdot example .tex file for seminar paper
/Makefile
   \cdot simply Makefile – build system
/fei.sublime-project
   · is project file with build in Build System for Sublime Text 3
/img
   \cdot folder with images
/includes
   · files with content
   /bibliography.bib
     · bibliography file
   /attachmentA.tex
     · this very file
```

B Algoritmus

```
Algorithm B.1 Vypočítaj y = x^n
Require: n \ge 0 \lor x \ne 0
Ensure: y = x^n
  y \Leftarrow 1
  if n < 0 then
     X \Leftarrow 1/x
     N \Leftarrow -n
   else
     X \Leftarrow x
     N \Leftarrow n
   end if
  while N \neq 0 do
     if N is even then
        X \Leftarrow X \times X
        N \Leftarrow N/2
     else \{N \text{ is odd}\}
        y \Leftarrow y \times X
        N \Leftarrow N - 1
     end if
   end while
```

C Výpis sublime

../../fei .sublime—project

Listing C.1: Ukážka sublime-project